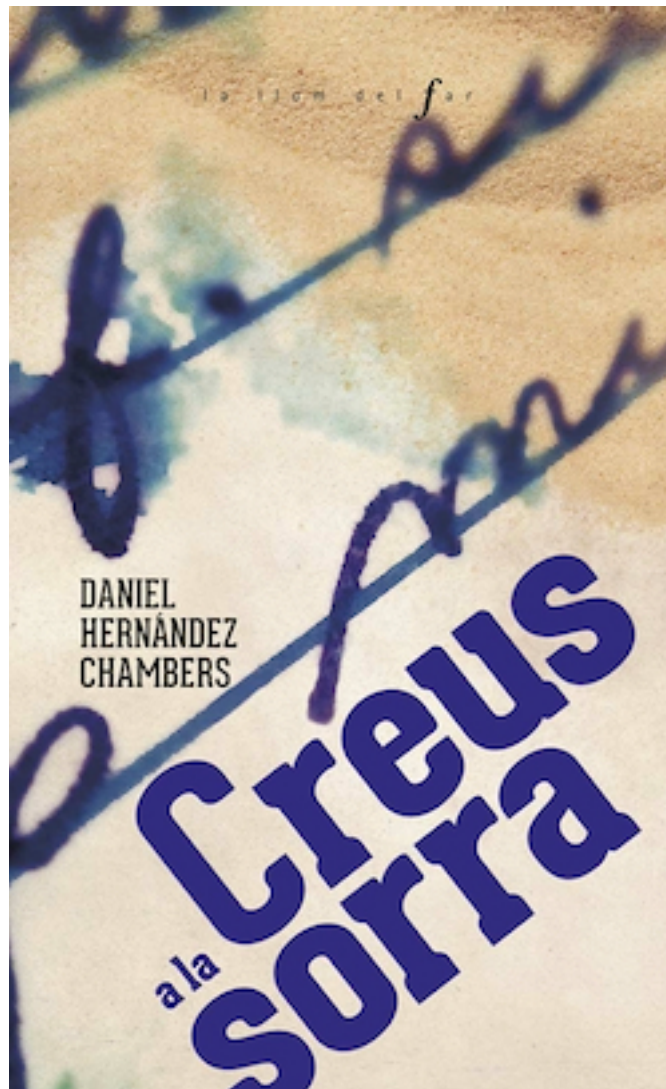

El carter no sempre truca dues vegades

Andreu Sotorra

«Creus a la sorra», de Daniel Hernández Chambers. Traducció d'Òscar Vendrell Corrons. Col·lecció La Llum del Far, 90. Editorial Baula. Barcelona, 2022. A partir de 12 anys.

L'autor Daniel Hernández Chambers (Santa Cruz de Tenerife, 1972) trasllada els joves i no tan joves lectors d'aquesta novel·la a la població d'Sligo —per cert, una ciutat molt lligada al poeta i dramaturg premi Nobel de Literatura, William Yeats—, al nord-oest d'Irlanda, i a tocar de l'any 1907, quan molts dels irlandesos optaven per emigrar als Estats Units per trobar una nova vida que fos millor de la que els ofería el seu lloc de naixença.

No és estrany que l'autor d'origen canari, però establert de fa temps al País Valencià, situï una de les seves històries a l'altra banda del continent perquè ell mateix va viure una temporada a Londres després de llicenciar-se en Literatura Anglesa a la Universitat d'Alacant. El mite del passat o la nostàlgia del temps que no tornarà sempre influeix en la creació literària si l'autor és honest amb els seus lectors.

El jove protagonista de «Creus a la sorra», així com les altres dues joves coprotagonistes amb qui fa amistat en Kyran gràcies a la feina de carter, també tenen els ulls posats en l'horitzó on veuen el miratge nord-americà i on esperen emigrar més tard o més d'hora per agafar el vol del futur que els espera.

La novel·la té aquest lligam d'esperança i d'il·lusió, però de seguida enfila una història paral·lela que, a ulls dels lectors del segle XXI, pot semblar simple ficció, però que situats a principis del segle XX no fa sinó ser més que fidel a la realitat d'aquell moment quan els més joves, encara no adolescents, s'havien d'espavilar fent les primeres feines per ajudar a sobreviure la seva família. Una realitat no tan llunyana i que aquí mateix encara trobem fins ben entrats els anys trenta del segle passat i que en alguns indrets del món tocats per la pobresa encara no s'ha erradicat.

La feina d'en Kyran, però, és una feina digna, que fuig de la típica explotació infantil, perquè té l'oportunitat d'ocupar la plaça de carter suplent de la població d'Sligo. I és aquesta feina el que li dona un plus de responsabilitat perquè moltes de les famílies esperen cada dia les cartes que arriben dels seus caps de casa que han emigrat als Estats Units i que en una de les cartes, un dia, els diran que ja tenen feina i recursos perquè dona i fills es reuneixin amb ells a l'Arcàdia promesa on tothom té feina, casa i plat calent a taula.

I és en aquesta feina de carter suplent d'en Kyran quan la història agafa un aire romàntic en relació al parell de germanes d'una de les cases on reparteix les cartes —l' enamorament adolescent sempre és un recurs literari garantit— i arriba al seu màxim clímax quan l'esperada carta del pare d'elles dues ha d'anunciar el reagrupament de la família. Però —amb permís de J. M. Cain—, a la ciutat irlandesa costanera d'Sligo, el carter no sempre truca dues vegades.

El gir de la història rau en aquest punt amb una sorpresa reservada als lectors que per força no es pot desvelar. A vegades, pensant que es pren una decisió per ajudar els altres, el camí es desvia lluny de la resposta que s'esperava. I també a vegades, quan s'ha pres la decisió, encertada o no però sempre de bona fe, s'obre la porta a la comprensió que el risc de fer segons quines accions poden acabar tenint compensació personal.

Daniel Hernández Chambers sap dosificar la intriga amb l'emoció sense caure en sentimentalismes ni fàcils ni rancis. Els personatges joves de la novel·la «Creus a la sorra» —un títol que fa referència a una llegenda commemorativa de dibuixar creus a la platja cada any en memòria de l'Armada Espanyola que el 1588 va enviar Felip II amb la mala intenció de destronar la reina d'Anglaterra Isabel I i que sembla que també va anar a petar a les costes d'Sligo— reaccionen amb la maduresa que enforteix l'educació més preuada: la que s'extreu de l'experiència de la pròpia vida.

A més, la trama inclou una història paral·lela dins de la història principal, la del vell i misteriós Declan, un personatge amb un secret silenciats que la novel·la també desvelarà i que, per la seva naturalesa, es fa igualment atractiu per als lectors joves, sobretot ara, en un moment que es viu una etapa social de separacions forçoses, d'emigracions i de trencaments familiars sovint no volguts.

«Creus a la sorra» és una novel·la breu però intensa, que parteix d'una trama força original, que fuig del tòpic de novel·la d'aventures juvenil i que sortosament també compta amb una versió catalana d'Òscar Vendrell tan accessible com rigorosa que crea addicció lectora pàgina rere pàgina.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

¿Com és la ciutat i el comtat irlandès d'Sligo avui? Aquest recorregut us ho mostra en 5 minuts. YouTube: <https://youtu.be/qNXyutH5cRM>
